

tento časopis vycházeti pod názvem »Právník«, který byl vždy chloubou české vědy právnické jak po stránce praktické, tak teoretické. Kdo by dnes hledal tyto dřívější přednosti časopisu »Právník«, velmi by se zklamal, neboť dnešní »Právník« neliší se nijak od některých politických orgánů, jak nasvědčují články v sešitu 3. a 4., v nichž schvalovány jsou útoky Dr. Stránského proti soudcům a proti soudcovské neodvislosti. S nechutí čtou se tyto články, uveřejněné v rubrice »Deník«, a bylo uvažováno v kruzích praktických juristů o patřičných krocích, aby časopis »Právník« věnován byl skutečně vědě právní a nikoliv politickým případům Dr. Stránského.

Předkládáme s klidným svědomím tento projev svým čtenářům; nechť posoudí sami, srovnávají-li se tvrzení v něm obsažená se skutečností.

V sešitě 3. patrně p. pisatele rozčilil článek »Vážné zjevy«, v němž prostě reprodukuje odpověď, kterou dal ministr spravedlnosti Dr. Meissner dne 6. února t. r. v poslanecké sněmovně, a připojujeme několik poznámek, diktovaných právě jen starostí o právní řád a blaho státu.

Jak v tom p. pisatel může spatřovati schvalování »útoků Dr. Stránského proti soudcům a proti soudcovské neodvislosti«, je přímo nepochopitelné. V seš. 3. je ovšem také noticka »O nezávislosti soudcovské«, ale opět jen jako doslovný otisk projevu ministra Dr. Meissnera.

A co, probůh, četl s takovou »nechutí« p. pisatel v seš. 4., takže prý je dokonce uvažováno v kruzích praktických juristů o »patřičných krocích, aby časopis »Právník« věnován byl skutečně vědě právní a nikoli politickým případům Dr. Stránského?« Rozčililo jej snad již pouhé jméno Dr. Adolfa Stránského, (jenž je otcem poslance Stránského) a jeho článek, v němž přiznává: »Mohl bych jen potvrdit, že jsou soudcové elitou úřednictva« a i jinak soudce chválí? Zde je sice jméno Dr. Stránského, ale kde jsou tu »útoky proti soudcům a proti soudcovské neodvislosti?« A tak věru nevíme, co si o projevu p. pisatele máme mysliti. Odpovídáme zatím toto:

Nedáme se nikým omezovati v kritice veřejných zjevů s právnictvím a s právním řádem souvisejících a nebudeme se při tom ohlížeti ani napravo ani nalevo. Politiku pěstovati nebudeme, ale nebudeme se rozpakovati nazvat věc pravým jménem, i když tím vyvoláme »nechut« těch, kdož posuzují vše s hlediska své politické strany.

Starostlivost p. pisatele o vědeckou úroveň našeho časopisu odmítáme; máme za to, že p. pisateli, hledíce k jeho projevu, nijak neubližujeme, když mu k tomu odpíráme jakoukoli legitimaci.

Redakce.

Může-li manželka soudní exekucí býti donucena k návratu do domácnosti mužovy. O této otázce uvažuje Dr. Kössler v Ger.

Ztg. č. 2/1931. Vycházejí z nejnovějších literárních projevů o této otázce (Dr. S w o b o d a: Die Neugestaltung der Grundbegriffe unseres bürgerl. Rechtes, ihre Bedeutung für die Gegenwart und für das Privatrecht der Zukunft, 1929, str. 27 násl., jenž zastává názor, že soud v n e s p o r n é m ř í z e n í může naříditi manželce, aby se vrátila do společné domácnosti, ale že je n e p ř í p u s t n a e x e k u c e k vynucení tohoto návratu, naproti čemuž L e n h o f f v Klangově koment. k obč. z. sv. 7, str. 563—565 zastává uplatnění tohoto nároku ž a l o b o u a p ř í p u s t n o s t e x e k u c e) a z judikatury nejv. soudu vídeňského a porozhlédnuv se po cizím právu, dochází podle rak. práva k těmto výsledkům: 1. Otázka není v zákoně upravena, donucení je n e p ř í p u s t n é, p o n ě v a d ů ž je n e m r a v n é a n e l z e j e u s k u t e č n í t i. Odůvodňuje to asi takto: i t. zv. manželská povinnost (v užš. smyslu) je nepochybně povinností právní, nikoli jen mravní, a přece je podle panujícího mínění nejen vynucení její, ale i žaloba na její plnění nepřipustna. Je-li tedy v §§ 92 a 93 obč. z. vyslovena povinnost k manž. spoluzítí jako povinnost p r á v n í, není tím ještě vyslovena připustnost jejího v y n u c e n í. Tuto dlužno zkoumati podle § 7 obč. z. V §§ 26 a 879 je vyslovena všeobecná myšlenka, že se soudce nemá propůjčiti k vynucení něčeho, co odporuje »dobrým mravům«. Nemravným může býti nejen to, co má býti vynuceno, ale už samo použití donucovací moci. Tomu je tak v tomto případě, neboť »manželské společenství má jen tenkrátě smysl mravní, nespočívá-li tam, kde není lásky, alespoň na vynucení. V našich očích je znehodnocením manželství, znesvěcením jeho posvátnosti v etickém smyslu, musí-li býti použito policejní nebo soudní moci k tomu, aby uprchlý manžel byl ke druhému dopraven«. Není-li ve vynucení ke společnému spoluzítí zároveň nepřímě zahrnuto i donucování k souloží, která má zůstatí nevynutitelnou? Ostatně jakékoli donucení ztroskotá na tom, že zpět přivedený manžel může znovu uprchnouti, neboť obmezovati jej v osobní svobodě není dovoleno.

2. N e p ř í p u s t n o u je n e j e n o m e x e k u c e, a l e u ů ž t a k é v y d á n í p ř í k a z u s o u d n í h o s a m o. Neboť uplatniti nárok na vrácení do společné domácnosti bylo by třeba ž a l o b o u, nikoliv v n e s p o r n é m ř í z e n í, a rozhodnutí o něm r o z s u d k e m. Na výkon tohoto rozsudku nebylo by lze tedy použiti § 19 nesp. pat. Proto praví autor, »chceme-li možnost soudní exekuce vůbec vyloučiti, nezbyvá nic jiného, než chopiti zlo u kořene a vyloučiti nejenom exekuci, nýbrž i samo vydání takového soudního příkazu«. Sankci na opuštění manžela bylo by hledati na jiném poli: v povinnosti alimentární a v důvodu k rozvodu a u nás i k rozluce. Zdá se, že autor jde při thesi pod č. 2. příliš daleko; neboť i rozsudek sám o sobě (aniž je exekvován) může někdy způsobiti nápravu a možnost rozsudku je s t o, předejítí opuštění manž. spoluzítí.

Přeplněná advokacie je zjevem všeobecným, zejména ve velkých městech. V mimořádné valné schůzi b e r l í n s k é advokátní komory stal se pokus čeliti novému přílivu advokátů